

[AM2022.12.08Ø]

**Retten i Næstveds DOM - 28. april 2022 - 1969/2022 - 1900-72305-00011-22**

Anklagemyndigheden mod *Tiltalte*, født marts 2006

Der har medvirket domsmænd ved behandlingen af denne sag.

Anklageskrift er modtaget den 13. april 2022.

*Tiltalte* er tiltalt for

**Voldtægt ved andet seksuelt forhold end samleje efter straffelovens § 225, jf. 216, stk. 1, og blufærdighedskrænkelse efter straffelovens § 232**

ved, den 06.02.22, cirka klokken 01.00, i *By*, på et værelse på *Skole*, adressen *Adresse1*, uden *Forurettede* samtykke hertil, at have udsat *Forurettede* for andet seksuelt forhold end samleje, idet tiltalte der lå i sengen ved siden af *Forurettede*, som forsøgte at falde i søvn befølte *Forurettedes* lem inde under tøjet, på den bare hud, hvilket medførte, at *Forurettede* "stivnede" og lod som om han sov. Tiltalte trak herefter *Forurettedes* benklæder ned, så *Forurettedes* lem blev blotlagt, hvorefter tiltalte udførte henholdsvis "handjob" og "blowjob" på *Forurettede*. Da *Forurettede*, under forløbet, vendte sig bort fra tiltalte, i forsøg på at unddrage sig tiltaltes forehavende, trak tiltalte på ny *Forurettede* tilbage om på ryggen og fortsatte. Ved den beskrevne adfærd krænkede tiltalte desuden *Forurettedes* blufærdighed.

## **Påstande**

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om fængselsstraf.

Anklagemyndigheden har endvidere nedlagt påstand om, at tiltalte som tillægsforanstaltning til en ubetinget fængselsstraf, jf. straffelovens § 74 b, eller som vilkår til en betinget dom, jf. straffelovens § 57, nr. 10, skal efterkomme en eventuel afgørelse fra Ungdomskriminalitetsnævnet efter § 12-14 i lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet.

Tiltalte har nægtet sig skyldig under henvisning til, at der var givet samtykke.

Advokat *Afbeskikket* har påstået, at tiltalte skal betale 20.000 kr. i godtgørelse for tort, jf. erstatningsansvarslovens § 26, stk. 1.

Tiltalte har bestridt pligten og kravets størrelse, idet har gjort gældende, at der maksimalt kan blive tale om et beløb på 15.000 kr.

## Sagens oplysninger

Der er afgivet forklaring af tiltalte *Tiltalte* og af vidnerne *Forurettede*, *Vidne1*, *Vidne2*, *Vidne3*, *Vidne4* og *Vidne5*.

Forklaringen fra *Forurettede* er afgivet for lukkede døre. Der er endvidere meddelt referatforbud for den del af hovedforhandlingen, der angår forklaringen fra tiltalte.

Forklaringerne er lydoptaget og gengives ikke i dommen.

Af udtalelse af 17. marts 2022 fra *Kommune*, Center for Børn og Unge, fremgår følgende:

"center for Børn og Unge *By* har d. 07.03.2022 bedt om udtalelse i sagen vedr. *Tiltalte*.

Der er holdt partshøring med far d. 14.03.2022 samt ungesamtale med *Tiltalte* d. 17.03.2022.

Der vurderes ikke behov for iværksættelse af yderligere foranstaltninger, hverken Jf. SEL § 11.3 eller SEL § 52. Sagen er drøftet på teammøde dd. hvor det afgøres at sagen lukkes hos os. Hvis sagen hos jer går videre til en anmeldelse, vil vi naturligvis gerne informeres herom.

Det vurderes at *Tiltalte* har de støtteforanstaltninger på hans skole som er tilstrækkelige. Det vurderes ligeledes at *Tiltalte* er ked af episoden mellem ham og anden elev, da *Tiltalte* er af den overbevisning at der var samtykke både for, under og efter episoden med anden elev. Han opleves både angrende men også påvirket følelsesmæssigt over situationen."

*Tiltalte* har ikke ønsket at afgive yderligere forklaring om sine personlige forhold end det, der fremgår af hans forklaring.

## Lovgrundlag

Ved lov nr. 2208 af 29. december 2020, der trådte i kraft den 1. januar 2021, blev straffelovens § 216, stk. 1, affattet som følger:

"For voldtægt straffes med fængsel indtil 8 år den, der har samleje med en person, der ikke har samtykket heri."

Af forarbejderne til bestemmelsen, jf. lovforslag nr. L 85 af 11. november 2020, fremgår bl.a.:

" ...

## 1. Indledning

...

Det skal være strafbart at have samleje med en person, der ikke samtykker. Samfundets forståelse af, hvad voldtægt er, skal ændres, og en ny samtykkebaseret strafbestemmelse er en milepæl i den indsats. Indførelsen af en voldtægtsbestemmelse baseret på samtykke vil ikke alene have betydning for, hvordan voldtægtssager vurderes og håndteres af politiet, anklagemyndigheden og domstolene, men vil også bidrage til en generel holdningsændring i samfundet, idet den øger fokus på respekt for andre menneskers grænser og frihed samt retten til at bestemme over egen krop.

En samtykkebaseret voldtægtslovgivning balancerer hensynet til beskyttelsen af voldtægts ofre og retssikkerheden for dem, der anklages for voldtægt, idet uskyldsformodningen stadig er gældende, og det fortsat er anklagemyndigheden, der skal løfte bevisbyrden. Af retssikkerhedsmæssige hensyn skal samtykke i øvrigt vurderes objektivt ud fra en samlet afvejning af sagens konkrete omstændigheder.

...

### 2.1.3.2. Det foreslås derfor, at straffelovens § 216, stk. 1, nyaffattes, så det fremover bliver strafbart at gennemføre samleje med en person, som ikke samtykker heri.

Et samtykke skal gives frivilligt og være udtryk for den pågældendes frie vilje, bedømt ud fra omstændighederne ved den konkrete situation. Voldtægt handler ikke om tvang eller pligt til at sige fra.

Tværtimod handler det om, hvorvidt parterne af egen fri vilje samtykker i en seksuel aktivitet. Begge parter skal samtykke, og samtykket skal foreligge under hele samlejet. Ellers er det voldtægt, og det gælder også i parforhold.

Samtykke kan komme til udtryk gennem ord eller handling. Der stilles ikke krav om, at samtykke skal være udtrykt direkte eller i øvrigt på nogen bestemt måde. Samtykke efter voldtægtsbestemmelsen skal således vurderes uformaliseret og ud fra en konkret og samlet vurdering. Samtykke i seksuelle relationer kan komme til udtryk på forskellige måder og i forskellige former.

Der må som udgangspunkt være en formodning for, at en person, der samtykker i et samleje, ikke blot forholder sig helt passivt, men deltager i et eller andet omfang. Handlinger, der kan være udtryk for et samtykke til samleje, vil f.eks. kunne være kys, berøringer, nydende lyde eller relevante bevægelser, f.eks. at man vender sig mod den anden person, selv hjælper til med at tage sit undertøj af, udfører samlejebevægelser eller lignende.

Det forekommer, at en person, der udsættes for f.eks. et seksuelt overgreb, agerer ud fra en ubevidst frygtbetinget tilstand, hvor vedkommende ikke gør modstand ("fryser"). Dette kan give sig udslag i f.eks. dissociation eller tonisk immobilitet, hvor vedkommende ikke vil kunne tale eller bevæge sig, men der ses også eksempler på, at forurettedes krop er i en sådan frygt-tilstand (kører på "autopilot"), så vedkommende fysisk kan fungere (f.eks. vende sig om eller foretage seksuelle handlinger, hvis forurettede bliver bedt om det), uden at dette er udtryk for forurettedes frie vilje. Dette vil både kunne forekomme før og under et samleje. I en sådan tilstand er passivitet fra den forurettedes side således ikke et udtryk for samtykke eller for en bevidst strategi eller handling fra forurettedes side, men et udtryk for frygt. I sådanne tilfælde foreligger der aldrig samtykke.

Når der ses bort fra ovennævnte situationer, vil der ved total passivitet forstås den situation, hvor den ene person ikke foretager sig nogen form for handling, der kan indikere samtykke eller manglende samtykke til samleje.

I de situationer, hvor der er udvist total passivitet fra den ene persons side, er der en formodning for, at vedkommende ikke samtykker, og derfor må den person, der ønsker samleje gennemført, gøre noget for at sikre sig, at vedkommende samtykker. Også ved total passivitet må det dog afhænge af en konkret og samlet vurdering, om deltagelse i samlejet kan anses for at være sket med samtykke.

Der vil også ved total passivitet efter en konkret og samlet vurdering kunne foreligge samtykke. Her vil det naturligt kunne indgå i vurderingen, om parterne tidligere har haft samleje gennemført med samtykke, der er foregået på samme måde, uden at der har været tale om indirekte trusler eller psykisk vold mv., eller om parterne ikke tidligere har haft nogen seksuel relation.

Der må som udgangspunkt være en formodning for, at en person, der samtykker i et samleje, ikke blot forholder sig helt passivt, men deltager i et eller andet omfang.

...

Om der er samtykket i et samleje beror på, om personen deltager i samlejet af egen fri vilje. Det afgørende er, at personen har haft mulighed for at tage stilling til, om vedkommende vil deltage i samlejet.

Det skal i den forbindelse understreges, at det er personens adfærd umiddelbart i sammenhæng med og på tidspunktet for samlejet, som er afgørende for vurderingen af, om der foreligger samtykke. flirtende adfærd, kys tidligere på aftenen, eller det forhold, at en person er gået med en anden person hjem, kan ikke i sig selv anses som samtykke til et samleje.

...

Et samtykke må navnlig ud fra retssikkerhedsmæssige hensyn vurderes objektivt ud fra oplysningerne om personens deltagelse i samlejet, herunder personens ord og handlinger, og ikke ud fra personens indre overbevisning. Dette indebærer f.eks., at en person, som efter sin indre overbevisning ikke ønsker et samleje, men som alligevel vælger at gå med til samlejet, vil skulle anses for at have samtykket i samlejet. Det er retten, som efter en samlet vurdering af alle sagens omstændigheder, vil skulle afgøre, om der foreligger et samtykke i det konkrete tilfælde.

..."

## **Retten begrundelse og afgørelse**

Retten lægger på baggrund af bevisførelsen til grund, at *Forurettede* om dagen den 6. februar 2022 fortalte om episoden til sine venner, vidnet *Vidne5* og *Person*, og at han i den forbindelse fortalte, at han mod sin vilje var blevet udsat for de i anklageskriftet beskrevne seksuelle handlinger af tiltalte. *Forurettede* fortalte den 8. februar 2022 tilsvarende til sin lærer, *Vidne3*, og derefter rektor på *Skole*, hvorefter der samme dato blev indgivet en anmeldelse til politiet.

Tiltalte har bekræftet, at der fandt de i anklageskriftet anførte seksuelle handlinger fra hans side sted, men har forklaret, at *Forurettede* forinden havde spurgt ham, om de skulle "gøre det", og at han derudover ved

at spørge *Forurettede* sikrede sig dennes udtrykkelige samtykke, ligesom *Forurettede* derefter selv trak sine bukser ned.

Vidnet *Forurettede* har overfor dette forklaret, at han ca. 30 minutter forud for det passerede havde haft sex med en pige, hvilket han og tiltalte lå på en sofa og talte om, mens *Vidne5* lå på en anden sofa ved siden af og sov. Da samtalen ophørte og der blev stille, begyndte tiltalte uden at vidnet havde givet samtykke eller anledning hertil at beføle hans lem, hvorefter tiltalte trak hans bukser ned og udsatte ham for et "hand-job" og et "blowjob", som beskrevet i anklageskriftet. Ifølge vidnet blev han i situationen chokeret og "frøs". I et forsøg på at få det til at stoppe lod han som om, at han sov og i søvne vendte sig væk fra tiltalte. Da han lå stille igen, drejede tiltalte ham imidlertid forsigtigt tilbage for at fortsætte, hvorefter vidnet lod som om han vågnede og gik ud på toilettet, hvor tiltalte kom ud til ham og forsøgte at bilde ham ind, at han havde haft en seksuel drøm.

*Forurettedes* forklaring understøttes af vidnerne *Vidne2* og *Vidne4*, hvorefter tiltalte umiddelbart efter episoden overfor dem gav udtryk for, at han var i tvivl med hensyn til, om *Forurettede* havde givet samtykke, herunder sagde tiltalte ifølge vidnet *Vidne4* til ham, at han var i tvivl med hensyn til, om *Forurettede* havde været vågen. Vidnet *Vidne5* har derudover forklaret, at *Forurettede* dagen efter det passerede fortalte ham, hvad der var sket, herunder at tiltalte på toilettet forsøgte at bilde *Forurettede* ind, at han havde haft en seksuel drøm.

Retten finder det på den baggrund ubetænkeligt at tilsidesætte tiltaltes forklaring om, at *Forurettede* udtrykkeligt havde givet samtykke, som utroværdig.

Retten lægger herefter på baggrund af den detaljerede og troværdige forklaring fra *Forurettede* til grund, at tiltalte udførte de befølinger og seksuelle handlinger på *Forurettede*, som er beskrevet i anklageskrifter, mens *Forurettede* forholdt sig passiv, idet han "frøs" og lod som om han sov.

Retten finder det på den baggrund bevist, at de indledende befølinger fandt sted, uden at *Forurettede* var indforstået hermed eller gav anledning hertil, og at befølingerne var egnede til at krænke *Forurettede* blufærdighed, hvilket må have stået tiltalte klart.

Retten finder det endvidere bevist, at de efterfølgende seksuelle handlinger som tiltalte udsatte *Forurettede* for, fandt sted uden dennes samtykke, hverken udtrykkeligt eller ved adfærd.

Henset til forklaringen fra *Forurettede* om, at tiltalte umiddelbart efter det passerede forsøgte at bilde ham ind, at han havde haft en drøm af seksuel karakter, sammenholdt med forklaringerne fra vidnerne *Vidne2* og *Vidne4*, finder retten det endvidere bevist, at det stod tiltalte klart som i hvert fald overvejende sandsynligt, at *Forurettede* ikke havde givet samtykke. Dette støttes endvidere af, at *Forurettede* umiddelbart forinden havde fortalt tiltalte, at han kort tid før havde haft sex med en pige, ligesom det har formodningen imod sig, at tiltalte og *Forurettede* ville være mødtes på et værelse, hvor *Vidne5* var til stede, hvis det lå i luften, at der skulle ske noget seksuelt.

Det er derfor bevist, at tiltalte er skyldig i tiltalen.

Straffen fastsættes til fængsel i 6 måneder, jf. straffelovens § 225, jf. 216, stk. 1, og § 232.

Tiltalte skal endvidere efterkomme en eventuel afgørelse fra Ungdomskriminalitetsnævnet efter §§ 12-14 i lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet, jf. straffelovens § 74 b.

Retten har ved udmålingen af straffen lagt vægt på den alvorlige karakter af kriminaliteten, herunder at der er sket en grov krænkelse af *Forurettedes* frihed til seksuel selvbestemmelse, og heroverfor tiltaltes personlige forhold og unge alder. Uanset tiltaltes unge alder er der ikke fundet grundlag for at gøre straffen helt eller delvist betinget.

Retten tager påstanden om godtgørelse for tort til følge som nedenfor bestemt, jf. erstatningsansvarslovens § 26, stk. 1.

### **Thi kendes for ret:**

Tiltalte *Tiltalte* skal straffes med fængsel i 6 måneder.

Tiltalte skal efterkomme en eventuel afgørelse fra Ungdomskriminalitetsnævnet efter §§ 12-14 i lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet.

Tiltalte skal betale sagens omkostninger.

Tiltalte skal inden 14 dage til *Forurettede* betale 15.000 kr. med tillæg af procesrente fra den 27. april 2022.

.....

### **Østre Landsrets 24. afdelings DOM - 8. december 2022 - S-1261-22**

(landsdommerne Steen Mejer, Mikael Friis Rasmussen og Sebastian Knop Reventlow (kst.) med domsmænd).

Anklagemyndigheden mod *Tiltalte*, født marts 2006, (advokat Henrik Stagetorn, besk.)

Retten i Næstveds dom af 28. april 2022 (1969/2022) er anket af *Tiltalte* med påstand om frifindelse, subsidiært formildelse, navnlig således at straffen gøres betinget.

Anklagemyndigheden har tillige anket med påstand om skærpelse.

*Forurettede* har gentaget den for byretten nedlagte påstand om godtgørelse for tort.

Tiltalte har fortsat bestridt erstatningspligt og har subsidiært påstået stadfæstelse.

## Forklaringer

Der er i landsretten afgivet supplerende forklaring af tiltalte og vidnerne *Forurettede* og *Vidne2*.

Der er endvidere afgivet forklaring af *Vidne6* og *Vidne7*.

De i byretten af vidnerne *Vidne1*, *Vidne3*, *Vidne4* og *Vidne5* afgivne forklaringer er dokumenteret i medfør af retsplejelovens § 923.

[FORKLARINGER UDELAGT]

## Personlige oplysninger

Tiltalte har om sine personlige forhold forklaret, at han stoppede på *Skole* straks efter Retten i Næstveds dom den 28. april 2022. Han flyttede i første omgang til *Vidne2s* hjem. Han bor nu i Bangkok, hvor han på en international skole tager den 2-årige IB. Han har for nylig afsluttet sin 10. klasseeksamen på *Skole*, idet han har været oppe til sygeeksamen.

## Landsrettens begrundelse og resultat

*Skyldspørgsmålet*

5 voterende udtaler:

Vi finder, at tiltalte har afgivet til dels skiftende forklaringer. Endvidere er hans forklaring om, at initiativet til seksuelt samkvem kom fra *Forurettede*, og at han tilmed positivt sikrede sig samtykke hertil fra *Forurettede*, ikke forenelig med flere troværdige vidneforklaringer i sagen, hvorefter tiltalte i den første tid efter episoden gav udtryk for tvivl med hensyn til, om der havde foreligget et samtykke fra *Forurettedes* side. Heroverfor finder vi, at *Forurettede* også for landsretten er fremstået troværdig, og at han har afgivet en sikker, detaljeret og konsistent forklaring om episoden.

Med disse bemærkninger og af de grunde, som byretten i øvrigt har anført, finder vi også efter bevisførelsen for landsretten, at det er bevist, at tiltalte er skyldig efter anklageskriftet, dog således at der ikke er ført bevis for, at tiltalte fortsatte, efter han havde trukket *Forurettede* tilbage om på ryggen. Vi stemmer derfor for at finde tiltalte skyldig i det nævnte omfang.

Én voterende udtaler:

Jeg finder, at der efter de afgivne forklaringer ikke er ført det til domfældelse i en straffesag fornødne bevis for, at tiltalte i noget omfang er skyldig i den rejste tiltale. Jeg stemmer derfor for at frifinde tiltalte.

Der træffes afgørelse efter stemmeflertallet, således at tiltalte findes skyldig i det anførte omfang.

#### *Strafudmålingen*

Efter forholdets art og grovhed, herunder overgrebets relativt korte tidsmæssige varighed, findes straffen passende udmålt.

Henset navnlig til tiltaltes meget unge alder og øvrige oplysninger om hans personlige forhold finder landsretten, at der undtagelsesvis er grundlag for at gøre straffen betinget som nedenfor bestemt.

#### *Tortgodtgørelse*

De juridiske dommere tiltræder byrettens bestemmelse om godtgørelse for tort.

Med de anførte ændringer stadfæster landsretten herefter dommen.

#### **Thi kendes for ret:**

Byrettens dom i sagen mod tiltalte, *Tiltalte*, stadfæstes med den ændring, at fuldbyrdelsen af straffen udsættes og bortfalder efter en prøvetid på 1 år på vilkår, at tiltalte i prøvetiden ikke begår strafbart forhold, og at tiltalte skal efterkomme en eventuel afgørelse efter §§ 12-14 i lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet.

Statskassen skal betale sagens omkostninger for landsretten.